

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714201878
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2714201878.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci žalobcu: I. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, XXX XX R., právne zastúpený: JUDr. Václav Sosna, advokát, so sídlom Námestie Slobody 2, 909 01 Skalica, proti žalovanému: I. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, XXX XX R., zastúpený: JUDr. Ľubomír Vanek, advokát, so sídlom Škarniclovská 1, 909 01 Skalica, o zaplatenie 13.500,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 5C/117/2014-218 zo dňa 09. augusta 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.
- II. Žalovanému sa právo na náhradu trov odvolacieho konania priznáva v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Súd rozsudok po právnej stránke odôvodnil aplikáciou § 657 a § 658 ods. 1 z. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“). Vecne argumentoval tým, že zo zákonného ustanovenia možno dôvodiť, že pre uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Zmluvou o pôžičke sa prenechávajú veci určené podľa druhu dlžníkovi na voľné nakladanie, na dohodnutú dobu a zároveň sa stanovuje povinnosť dlžníka, po dohodnutej dobe, veci určené podľa druhu vrátiť veriteľovi. Podstatnou náležitosťou obsahu takejto zmluvy je okrem označenia zmluvných strán predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplynúť i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (v danom prípade peňazí). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Žalobca je preto v konaní povinný preukázať, že došlo medzi ním a žalovaným k uzavretiu zmluvy - dohody o pôžičke 13.500 eur, že došlo k odovzdaniu tejto sumy pôžičky 13.500 eur z jeho strany žalovanému a že bol dohodnutý termín, do ktorého má byť pôžička splatená, t.j. že pohľadávka z pôžičky je splatná.

3. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že vzťahy medzi žalobcom a žalovaným nie sú dobré, sú v konflikte z dôvodu rodinných nezhôd. Žalobca tvrdil, že so žalovaným - jeho synom sa v marci 2012 dohodli na pôžičke 13.500 eur, ktorú sumu žalobca žalovanému aj odovzdal a dohodli si termín splatnosti jeden rok. Odovzdanie sumy 13.500 eur žalobca preukazoval výdavkovým a pokladničným dokladom z 24.3.2012, ktorý žalobca aj žalovaný podpísali a ktorý doklad vyplnila manželka žalobcu N. M., ktorá pri dohode o pôžičke bola prítomná. Dohodu o pôžičke medzi žalobcom a žalovaným potvrdila manželka žalobcu N. M., ktorá je so žalovaným taktiež v konflikte z dôvodu rodinných nezhôd. N. M. pri

svojej výpovedi nesprávne uvádzala rok poskytnutia pôžičky 2013. Potvrdila odovzdanie sumy pôžičky od žalobcu žalovanému. Táto by si mala jednoznačne pamätať dátum uzavretia dohody o pôžičke, pokiaľ bola pri dohode prítomná a tiež pokiaľ pri uzatváraní dohody o pôžičke a pri odovzdávaní pôžičky bola prítomná. Uviedla tiež, že pôžička mala byť splatená do 24 mesiacov od jej poskytnutia, čo odporuje tvrdeniu žalobcu (uviedol do jedného roka). Existenciu pôžičky potvrdila aj dcéra žalobcu W. M., ktorá mala vedieť o pôžičke z rozhovoru so žalovaným a tiež od rodičov. W. M. je taktiež v konflikte so žalovaným z dôvodu rodinných nezhôd. Žalovaný však existenciu pôžičky a prevzatie sumy 13.500 eur odmieta.

4. Za tejto dôkaznej situácie súd skúmal písomný doklad preukazujúci odovzdanie sumy 13.500 eur zo strany žalobcu žalovanému. Tento doklad (č. I. 5) vyplňovala N. M. - manželka žalobcu. Jedná sa o osobu, ktorá viedla účtovníctvo pre žalobcu a žalovaného, je to preto osoba, ktorá musí mať skúsenosti s vystavovaním príjmových a výdavkových dokladov tak, aby tieto boli hodnoverné a preukazujúce skutočnosti v nich uvedené. Na tomto výdavkovom pokladničnom doklade sa v ľavom hornom rohu nachádza pečiatka I. M., D. XXXX/XX, R., IČO: XX XXX XXX, čo je označenie žalobcu ako podnikateľa a je zrejme, že tento pokladničný doklad bol by mal súvisieť s podnikateľskou činnosťou žalobcu. Žalobca a jeho manželka však uvádzali, že predmetnú pôžičku poskytol žalobca žalovanému ako jeho otec - malo sa jednať o súkromnú pôžičku. Na výdavkovom pokladničnom doklade je uvedený dátum 24.3.2012 kedy mala byť pôžička odovzdaná žalovanému a ďalej je uvedené, že bola vyplatená pre: p. I. M. - I. / XXXXXX XXXX / (žalovanému) suma - rukou písané veľkými písmenami. Pod tým je malými písmenami a iným perom rukou písaná suma 13.500 eur, a slovom rozpísaná suma: trinásťtisíc päťsto eur. Ďalšia kolónka dokladu Účel: (je rukou písaná znovu iným perom) POŽIČKA - I. - I. VÝSTAVBA RD Y. XX R.. Rukou písané písmo v tejto kolónke sa v rámci napísaného textu znižuje a končí tesne pred podpisom príjemcu, ktorý je v pravej spodnej časti dokladu). Písmo tohto textu sa znižuje tak, ako jeho pisateľ bol obmedzený priestorom do ktorého má byť text napísaný. Pritom v prípade, že by tento text bol písaný pred podpisom uvedeného dokladu zo strany žalovaného, v riadku do ktorého bol tento text písaný, by boli ešte cca 3 cm na písanie textu a nemuselo by byť písmo znižované. Z uvedeného preto dôvodne vyplýva možnosť, že tento text bol do výdavkového dokladu písaný až potom, ako bol podpísaný zo strany žalovaného. Pritom podpis žalovaného je urobený evidentne iným perom ako ostatný vyplňovaný text a tiež podpis žalobcu je urobený iným perom. Podľa žalobcu a jeho manželky N. M. žalobca a žalovaný sa dohodli a odovzdali si pôžičku v obývačke ich rodinného domu. Preto je málo pravdepodobné, že by si na spísanie a podpis daného výdavkového pokladničného dokladu každý z nich priniesol svoje pero a taktiež, že iné pero na písanie by v rovnakej chvíli použila N. M..

5. Z uvedeného preto vyplýva dôvodná pochybnosť či výdavkový pokladničný doklad bol zo strany žalovaného podpísaný po jeho vyplnení N. M. s dátumom, sumou a účelom, t.j. s údajmi preukazujúcimi, že sa jednalo o pôžičku. Za danej situácie je možné, že tento výdavkový pokladničný doklad podpísal žalovaný predtým, ako bol vyplnený a podpísal tento doklad za iným účelom a bianko a nie za účelom potvrdenia prevzatia pôžičky 13.500 eur. Za danej dôkaznej situácie hlavne v súvislosti výdavkovým pokladničným dokladom je súd názoru, že žalobca nepreukázal dohodu o pôžičke so žalobcom a nepreukázal poskytnutie 13.500 eur žalobcovi z titulu pôžičky, nakoľko takúto skutočnosť spochybňuje forma a spôsob vyplnenia výdavkového pokladničného dokladu, ktorá bez iných dôkazov hodnovernosť tohto dokladu spochybňuje. Na preukázanie správnosti údajov na podpísanom pokladničnom doklade, resp. na vyvrátení tvrdenia žalovaného o podpísaní bianko dokladu môže slúžiť dôkaz nachádzajúci sa v účtovníctve spoločnosti R-MONT Holíč, s.r.o. resp. v účtovníctve žalovaného za roky 2012 a 2013. Pokiaľ by toto účtovníctvo bolo súdu predložené zo strany žalobcu, resp. jeho manželky N. M. ako dôkaz (dôkaz navrhoval žalovaný), dal by sa uvedený pokladničný doklad porovnať s inými výdavkovými pokladničnými dokladmi s podpisom žalovaného a porovnať resp. zistiť, či takéto doklady podpisoval žalovaný vo viacerých prípadoch tým istým perom a ako bolo s takýmito dokladmi v účtovníctve nakladané. Pri neexistencii takýchto pokladničných výdavkových dokladov v účtovníctve by zrejme bolo možné preukázať, že takéto výdavkové pokladničné doklady žalobca zrejme bianko vo viacerých prípadoch nepodpisoval.

6. Pokiaľ žalobca a jeho manželka tieto doklady súdu ako dôkazy nepredložili a tým znemožnili žalovanému produkovať v tomto konaní dôkazy, ktoré môžu byť v jeho prospech, takéto zámerné konanie nemôže byť v neprospech žalovaného a žalovaný tým nemôže byť poškodený v rámci produkovania dôkazov.

7. Súd za danej situácie vykonaných dôkazov a obranu žalovaného dospel k záveru, že žalobca hodnoverne nepreukázal, že zmluva - dohoda o pôžičke medzi stranami sporu bola uzatvorená a že by žalobca poskytol na základe zmluvy o pôžičke sumu 13.500 eur, ktorá by bola splatná dňa 24.3.2013. Na základe uvedeného žaloba nebola podaná dôvodne a súd žalobu zamietol. Žalobca v spore neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal vznik a existenciu ústnej, ani písomnej zmluvy o pôžičke, nepreukázal skutočné odovzdanie peňazí žalovanej ani dohodnutie termínu vrátenia pôžičky, čo sú všetko základné právne náležitosti charakterizujúce pôžičku. Preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

8. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý mal v konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník samostatným uznesením.

9. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne. Nesprávnosť napadnutého rozhodnutia vyplýva najmä z viacerých pochybení súdu prvej inštancie pri zisťovaní a hodnotení skutkového stavu, pri interpretácii a aplikácii právnych predpisov a pri procesnom postupe súdu. Tieto pochybenia opodstatňujú uplatnenie odvolacích dôvodov, ktorých vymedzenie je uvedené v tomto odvolaní. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplata sumy 13.500,- eur s príslušenstvom. Táto pohľadávka žalobcu voči žalovanému vznikla z titulu poskytnutia pôžičky v sume 13.500,- eur, ktorú dňa 24.3.2012 poskytol žalobca ako otec žalovanému ako synovi odovzdaním peňažnej hotovosti v uvedenej sume. K odovzdaniu pôžičky prišlo v dome žalobcu na ul. D. č. XX v R. za prítomnosti manželky žalobcu N.. O pôžičke vedela aj sestra žalovaného W.. Žalobca poukazuje na to, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní postupoval nesprávne a rozhodol nespravodlivo a to najmä vzhľadom na tieto skutočnosti:

a) súd pri svojom rozhodovaní úplne ignoroval obsah a význam svedeckých výpovedí N. M. a W. M., ktoré výslovne potvrdili skutočnosť, že skutočne prišlo k poskytnutiu pôžičky v sume 13.500,- eur,

b) súd pri svojom rozhodovaní úplne ignoroval obsah a význam svedeckých výpovedí N. M. a W. M., ktoré výslovne potvrdili skutočnosť, že pôžička v sume 13.500,- eur bola poskytnutá na účel rekonštrukcie domu žalovaného na Y. ulici XX v R.,

c) súd pri svojom rozhodovaní nezohľadnil podstatnú okolnosť, že skutkové tvrdenia žalobcu o poskytnutí pôžičky logicky zodpovedajú vtedajšej situácii, keď boli vzťahy medzi otcom a synom ešte dobré a žalobca ako otec preukázateľne žalovanému ako synovi pomáhal s nadobudnutím a s rekonštrukciou domu žalovaného na Y. ulici XX v R.,

d) súd pri svojom rozhodovaní nezohľadnil ani v konaní preukázanú skutočnosť, že žalobca spolu so svojou manželkou N. poskytli žalovanému zábezpeku na zabezpečenie úveru žalovaného (na kúpu domu na Y. ulici XX v R.) zriadením záložného práva na ich rodinný dom na ulici D. č. XX v R. a okrem toho zaň aj splácali viaceré splátky úveru,

e) súd pri rozhodovaní opomenul, že tvrdenia žalovaného sú nedôveryhodné, pretože v konaní sa preukázalo, že žalovaný účelovo klame (napr. v tom, že priamo v konaní sľúbil a nesplnil, že zabezpečí zrušenie ťarchy, ktorá z dôvodu nesplatenia jeho úveru u banky zaťažuje dom žalobcu a jeho manželky),

f) súd pri rozhodovaní nezohľadnil, že žalovaný sa voči svojim rodičom správa zavrženiahodným spôsobom, (pretože matku fyzicky napadol, podal na rodičov trestné oznámenia a okrem toho na výzvy rodičov, aby po predaji domu na Y. ulici XX v R. vrátil peniaze do banky a zrušil na ich dome viaznucu ťarchu, reagoval slovami, že dom bol jeho a aj peniaze sú jeho, a že si s nimi môže robiť čo chce),

g) súd v konaní rozhodol v neprospech žalovaného v dôsledku nesprávneho procesného postupu, keď bez predchádzajúceho upozornenia žalobu zamietol iba na základe toho, že žalobca včas nepredložil súdu celé účtovníctvo zo svojho podnikania (ktoré bolo pre konanie vo veci úplne bezpredmetné a nadbytočné a ktoré ani žalobca nemal u seba),

h) súd prvej inštancie rozhodol prekvapivo, pretože rozhodol protikladne oproti vlastnému predbežnému právnenému názoru vyslovenému dňa 4.5.2017, pričom medzičasom neboli na ďalších pojednávaniach produkované žiadne dôkazy, ktoré by zmenu vysloveného názoru súdu mohli opodstatňovať.

10. Žalobca v konaní uviedol všetky rozhodujúce skutkové tvrdenia o poskytnutí pôžičky 13.500 eur žalovanému. Žalobca pre svoje skutkové tvrdenia doložil listinné dôkazy a označil aj navrhovaných svedkov. Z predložených listín (vrátane listín predložených spolu s návrhom na predbežné opatrenie vo veci) logicky vyplýva, že žalovaný v rokoch 2010 až 2013 pomáhal žalovanému s nadobudnutím a s rekonštrukciou domu na Y. ulici XX v R.. Do rámca týchto preukázaných okolností logicky zapadá aj tvrdenie žalobcu, že žalovanému poskytol pôžičku v sume 13.500,- eur. Súd prvej inštancie rozhodol nepredvídateľne a prekvapivo. Prekvapivosť rozhodnutia vyplývala aj z toho, že samotný súd prvej inštancie ešte na pojednávaní dňa 4.5.2017 uviedol predbežné posúdenie sporu, pričom uviedol názor, z ktorého v žiadnom prípade nevyplývalo, že by žaloba mala byť bez ďalšieho zamietnutá. Keďže v zápisnici z pojednávania zo dňa 4.5.2017 je uvedený iba stručný odkaz, že súd podľa § 181 ods. 2 CSP.

11. V čase od 13:45 min. záznamu do času 14:55 min. záznamu súd uvádza: "Žalobca ako dôkaz okrem teda jeho výpovede už v tomto štádiu konania a výpovede svedkyne jeho dcéry predložil súdu výdavkový doklad. Tento výdavkový doklad žalovaný spochybňuje, ale dôkazné bremeno čo sa týka tohto výdavkového dokladu kde je teda uvedené že bola poskytnutá pôžička v akej sume je tam dátum a je tam podpis veriteľa aj dlžníka. Takže pokiaľ žalovaný spochybňuje túto skutočnosť je potrebné aby preukazoval a produkoval dôkazy. Dôkazné bremeno mimo teda splatnosti pôžičky je na žalovanom."

12. Súd teda vo vyslovenom predbežnom posúdení dňa 4.5.2017 uviedol, že nárok má za preukázaný z výpovedi žalobcu, z výsluchu svedkyne W. M. a z obsahu predloženého pokladničného dokladu. Pritom odvtedy neboli na ďalších pojednávaniach vykonané žiadne dôkazy, ktoré by zmenu vysloveného názoru súdu mohli opodstatňovať.

13. Taktiež je potrebné upozorniť na skutočnosť, že súd pred rozhodnutím ani len neuviedol a ani len nenaznačil žiadnu zmenu právneho názoru súdu prvej inštancie. Takýto postup je v priamom rozpore s účelom a zmyslom ustanovenia § 181 ods. 2 CSP. Žiadne relevantné vysvetlenie zmeny v posúdení sporu neuvádza súd ani v napadnutom rozhodnutí.

14. Napadnuté rozhodnutie považuje žalobca za nespravodlivé o to viac v situácii, kedy sám súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza, že vzťahy medzi žalobcom a žalovaným sú konfliktné. V konaní bolo pritom preukázané, že dôvodom týchto nezhôd je najmä správanie žalovaného k jeho rodičom, t.j. voči žalobcovi a jeho manželke.

15. Súd až po skončení konania a to až v písomnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že pre jeho rozhodovanie bolo nakoniec určujúce, že v dôsledku nedoloženia účtovníctva spoločnosti RMONT Holíč a účtovníctva žalobcu, preniesol súd na žalobcu dôkazné bremeno ohľadom tvrdení žalovaného. Pritom práve táto okolnosť bola hlavným dôvodom, pre ktorý súd žalobu zamietol. A to napriek tomu, že účtovníctvo spoločnosti R-MONT Holíč ani účtovníctvo žalobcu ako podnikateľa nemalo pritom s predmetom sporu žiadnu súvislosť, pretože žalobca od počiatku uvádzal, že poskytnutú pôžičku vo svojom účtovníctve ako podnikateľský vzťah neevidoval, pretože sa jednalo o jeho úspory, ktoré v účtovníctve neboli evidované. Súd prvej inštancie ale počas konania svoju zmenu posúdenia veci žiadnym spôsobom neavizoval a tým znemožnil, aby žalobca uplatnil prostriedky procesnej obrany a procesného útoku.

16. Súd prvej inštancie uviedol k napadnutému rozhodnutiu stručné odôvodnenie, v ktorom podstatnú časť dôležitých vykonaných dôkazov ani len nezmiene. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je odôvodnené nedostatočne a celkové vyznenie odôvodnenia je nepresvedčivé. Žalobca upozorňuje na skutočnosť, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, ktoré skutkové a právne závery boli pre rozhodnutie súdu prvej inštancie rozhodujúce a prečo súd rozhodol tak ako rozhodol. Z odôvodnenia rozsudku tiež nevyplýva prečo súd neprihliadal na niektoré vykonané dôkazy a na niektoré preukázané skutočnosti. Po pojednávaní, na ktorom súd vyslovil svoj názor už neboli produkované žiadne výsluchy svedkov a neboli doložené žiadne nové relevantné listiny. Svedkyňa N. M. jednoznačne potvrdila, že žalobca pôžičku 13.500,- eur žalovanému poskytol. Z vyššie uvedeného dôvodu je napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nepreskúmateľný.

17. Súd prvej inštancie vykonal v priebehu konania dokazovanie. Vykonané dôkazy však súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil a v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia vykonaných dôkazov dospel

súd prvej inštancie k nesprávnym skutkovým záverom. Súd sa zjavne nezaoberal otázkou dokazovania a vyhodnocovania okolností uzavretia zmluvy o pôžičke, ani otázkou poskytnutia pôžičky a dôsledkov jej nevrátenia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia týmito otázkami prakticky vôbec nezaoberala a ignoruje aj obsah svedeckých výpovedí W. M. a N. M., ktoré poskytnutie pôžičky mimo akúkoľvek rozumnú pochybnosť preukázali. Tieto nedostatky odôvodnenia napadnutého rozsudku spôsobili nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia.

18. Súd sa v odôvodnení rozhodnutia namiesto toho zaoberá len listinným dôkazom označeným ako "výdavkový pokladničný doklad". Nejedná sa pri tom o hlavný dôkaz konania, ale len podporný dôkaz.

19. Pokiaľ žalovaný spochybnil predložený doklad, mal možnosť napríklad navrhnúť znalecké dokazovanie na podporu svojich (nepravdivých) tvrdení. Nič také ale žalovaný neurobil a žalovaný preto ohľadom svojich (nepravdivých) tvrdení neuniesol dôkazné bremeno. Tento názor žalobcu pritom pôvodne zastával aj súd, keď ho uviedol pri vyslovení predbežného posúdenia dňa 4.5.2017.

20. Žalobca teda konštatuje, že žalovaný neuniesol dôkazné bremeno a preto nie je možné pravosť predmetného dokladu spochybňovať.

21. Súd prvej inštancie pri hodnotení vykonaných dôkazov dostatočne neprihliadol ani k nesporným tvrdeniam strán, ktoré v konaní zhodne uvádzali. Súd prvej inštancie pri hodnotení vykonaných dôkazov (v písomnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia) náležite nezohľadnil ani ďalšie významné skutočnosti, ktoré boli v priebehu konania jednoznačne preukázané. Konkrétne súd prvej inštancie náležite nezohľadnil preukázanie týchto ďalších významných skutočností:

1. Žalobca potvrdil poskytnutie pôžičky vo svojej výpovedi.
2. Žalovaný potvrdil, že podpis na listine označenej ako pokladničný doklad je jeho pravým podpisom.
3. Svedkyňa W. M. potvrdila, že o poskytnutí pôžičky 13.500,- eur vedela a výslovne uviedla, že jej poskytnutie pôžičky osobne potvrdil aj samotný žalovaný.
4. Svedkyňa N. M. potvrdila, že u poskytnutia pôžičky 13.500,- eur bola osobne prítomná a výslovne dosvedčila, že táto pôžička bola žalovanému skutočne poskytnutá.
5. Bolo preukázané, že pôžička 13.500,- eur na účel rekonštrukcie rodinného domu na Y. ulici XX v R. bola poskytnutá v čase, keď už žalobca vyčerpал celý úver, ktorý čerpal na obdobný účel u Q. a bol vlastníkom uvedeného domu.
6. Bolo preukázané, že žalovaný sa voči svojim rodičom nespráva tak, ako by sa mal správať syn k rodičom.
7. Bolo preukázané, že žalovaný sústavne klame a zavádza (a to napr. tým, že aj na pojednávaní pred súdom sľuboval, že bezodkladne - najneskôr do leta - zabezpečí zrušenie farchy zriadenej v dôsledku nesplateného úveru žalovaného viazne na dome žalobcu a jeho manželky, avšak žalovaný tento svoj sľub nespľnil)
8. Bolo tak preukázané, že žalovaný je nedôveryhodnou osobou.

22. Samotné poskytnutie pôžičky vyplývajúce z výpovedí žalobcu, N. M. a W. M. však súd v žiadnej súvislosti nespochybnil a ani tieto výpovede neoznačil za nedôveryhodné. Súd tiež nespochybnil tvrdenie žalobcu, že poskytnutie predmetnej pôžičky bolo súčasťou pomoci, ktorú žalobca poskytoval žalovanému pri nadobudnutí a rekonštrukcii domu na Y. č. XX v R..

23. Súd síce v odôvodnení napadnutého rozhodnutia cituje ustanovenie § 657 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník) ale napriek tomu toto ustanovenie nesprávne interpretoval a aplikoval a vec preto nesprávne právne posúdil.

24. V konaní bolo nepochybne preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k vzniku záväzkového vzťahu. Súd sa ale v konaní zamerával iba na formu pokladničného dokladu, avšak úplne opomenul, že pre poskytnutie pôžičky sa písomná forma nevyžaduje a teda sa nevyžaduje ani pre pokladničný doklad. Súd žiadnym preskúmateľným spôsobom nevyhodnotil obsah výpovedí vypočutých svedkov vo vzťahu k preukazovanému skutkovému stavu. Namiesto toho súd v bode 11. skonštatoval, že v dôsledku nedoloženia účtovníctva spoločnosti R-MONT Holič a účtovníctva žalobcu, preniesol dôkazné bremeno. A len tým odôvodnil zamietnutie žaloby. Súd tento svoj postup žiadnym spôsobom neodôvodnil. Účtovníctvo spoločnosti R-MONT Holič ani účtovníctvo žalobcu ako podnikateľa nemalo pritom s predmetom sporu žiadnu súvislosť, pretože žalobca od počiatku uvádzal, že poskytnutú pôžičku

vo svojom účtovníctve ako podnikateľský vzťah neevidoval, pretože sa jednalo o jeho úspory, ktoré v účtovníctve neboli evidované. Z vyššie uvedených skutočností je preto jednoznačne zrejmé, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca žiada, aby odvolací súd tomuto odvolaniu vyhovel a aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu alebo aby odvolací súd rozhodol tak, že napadnutý rozsudok zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

26. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za vecne správne vychádzajúce zo správne zisteného skutkového stavu plynúceho z vykonaných dôkazov. Odvolanie žalobcu považuje za nedôvodné, dostatočne neodôvodnené a obsahujúce nepravdivé, neúplné, účelové a zavádzajúce tvrdenia a skutočnosti. Žalobca sa navyše uvádzaním skutočností vytrhnutých z kontextu a skutočností s vecou nesúvisiacimi snaží dezorientovať súd.

27. Žalobca v odvolaní, tak ako počas celej doby konania, uvádza nepodložené alebo s vecou nesúvisiace skutočnosti, snaží sa súdu podsúvať, že niektoré skutočnosti boli preukázané, i keď z obsahu spisu takéto závery v žiadnom prípade vyvodzovať nemožno (napr. v bode II. odvolania žalobca uvádza, že za žalovaného jeho rodičia splácali úver, uvedené nevyplýva z obsahu spisu a jedná sa o nepravdivé tvrdenie; ďalej žalobca uvádza, že žalovaný matku fyzicky napadol, opäť nepravdivé tvrdenie zo spisu nevyplývajúce; ďalej nebolo preukázané, že by žalobca pomáhal žalovanému s rekonštrukciou domu, atď.).

28. Žalobca vidí vadnosť rozhodnutia najmä v tom, že súd prvej inštancie mal údajne rozhodnúť a napadnutý rozsudok odôvodniť len tým, že žalobca nepredložil účtovníctvo žalobcu fyzickej osoby a spoločnosti R-MONT s.r.o. S uvedeným nemožno v žiadnom prípade súhlasiť, nakoľko súd prvej inštancie jasne poukázal na to, že zmluva o pôžičke je zmluvou reálnou a k jej platnosti je zákonom vyžadované tiež skutočné odovzdanie predmetu pôžičky (ods. 16 napadnutého rozsudku), čo žalobca v konaní nepreukázal. Žalovaný rozporoval, že by so žalobcom predmetnú zmluvu o pôžičke uzatvoril a taktiež rozporoval, že by od žalobcu prevzal ním tvrdené finančné prostriedky. Dôkazné bremeno, ohľadom uzatvorenia predmetnej zmluvy o pôžičke a odovzdania predmetu pôžičky, leží nesporne na žalobcovi. Žalobca sa existenciu zmluvy o pôžičke snažil preukázať svedeckými výpoveďami a výdavkovým pokladničným dokladom zo dňa 24.3.2012. Tak ako vyplýva z vykonaného dokazovania, ako svedecké výpovede, tak spôsob vyplnenia pokladničného dokladu boli veľmi pochybné a nedôveryhodné. Žalobca účelovo po tom, čo žalovaný požadoval na preukázanie pôžičky, ktorú podľa výdavkového dokladu mal poskytnúť I. M., st. - fyzická osoba podnikateľ, predloženie dôkazu, že je o tejto účtované v účtovníctve žalobcu podnikateľa, zmenil tvrdenie, a začal tvrdiť, že pôžičku vlastne poskytol, ako fyzická osoba nepodnikateľ. Žalovaný ďalej namietal, že v čase údajného poskytnutia pôžičky, žalobca nepreukázal, že by takou čiastkou disponoval, kedy v súlade s ustálenou judikatúrou, sa v tomto prípade aplikuje obrátené dôkazné bremeno, kedy žalobca je povinný vydokladovať, že danou čiastkou v rozhodujúcom čase disponoval. Uvedené žalobca nepreukázal, nakoľko nepredložil súdu ani jeden dôkaz, z ktorého by bolo možné vyvodiť, že danou čiastkou disponoval. Naopak žalovaný predložil dôkaz, z ktorého je evidentné, že v rozhodnom čase mal na jeho účte cca 7.000 eur, ktorým tiež spochybnil hodnovernosť toho, že by si požičiaval ďalších 13.500 eur zrovna v tomto období, (pozn. býval v tom čase ešte u rodičov a trezor bol podľa tvrdení strán každému prístupný, prečo by si žalovaný požičal od otca peniaze a dal si ich „pod vankúš“).

29. Žalobca v konaní ďalej nepreukázal ani zásadnú obligatórnu skutočnosť podmieňujúcu platnosť predmetnej zmluvy o pôžičke, na čo poukázal aj súd prvého stupňa, a to samotné odovzdanie predmetu pôžičky. Jediným dôkazom, odhládnuť od účelových tvrdení žalobcu a zaujatej a nedôveryhodnej svedkyne N. M. (ktorá navyše počas jej svedeckej výpovede pred súdom, túto v jej priebehu menila a dopĺňala o skutočnosti, ktoré si spočiatku údajne nepamätala) a zaujatej svedkyne W. M. (ktorá má uvedené informácie výhradne od žalobcu a jeho manželky, nežije na území SR, a žalovaný jej nikdy existenciu pôžičky nepotvrdil), je výrazne pochybne vyplnený výdavkový pokladničný doklad.

30. Žalobca sa ďalej snaží v odvolaní poukazovať na s vecou nesúvisiace skutočnosti, kedy tvrdí, že z predložených listín (nevedno akých) vyplýva, že žalobca pomáhal žalovanému s rekonštrukciou domu

na Y. ulici v R.; ďalej žalobca niekoľkokrát v odvolaní opakuje svoj jediný argument, že žalovaný klame, čo nesprávne a nepodložene vyvodzuje zo skutočností, ktoré navyše s vecou absolútne nesúvisia, a to z toho, že žalovaný vyslovil na pojednávaní „že by chcel, aby rodičia neboli ručiteľmi“, čo sa mu však nepodarilo zrealizovať, ale úver uhrádza v celej výške, teda žalobcovi a jeho manželke nehrozia žiadne sankcie ani výkon práva, nie je teda zrejmé, čo je na nesplnenom želaní klamstvom. Naopak klamstvá a nepravdy sú uvádzané zo strany žalobcu a jeho manželky, ktorí nepreukázali ani splatnosť pôžičky a ani dobu jej uzatvorenia (žalobca uviedol rok 2012 a splatnosť 1 rok, N. M. uviedla rok 2013 a splatnosť 24 mesiacov).

31. Za absolútne neprijateľné a vykonštruované tvrdenie považuje to, že žalobca v odvolaní uvádza, že: „Bolo preukázané, že žalovaný sústavne klame a zavádza...“, bez toho, aby žalobca označil dôkazy, z ktorých by vyplývalo alebo by bolo možné vyvodiť, že by žalovaný v konaní sústavne klamal a zavádzal. Takéto ničím nepodložené nepravdivé tvrdenia žalobcu by boli možno postačujúce v prípade, keby nebol zaťažovaný v tomto konaní dôkazným bremenom. Žalobca svoje vyššie uvedené fabulácie zavŕšil tým, že ďalej v odvolaní bez ďalšieho uvádza, že „Bolo preukázané, že žalovaný je nedôveryhodnou osobou.“ Ďalej poukazuje na ďalšie nepravdivé a zavádzajúce tvrdenie žalobcu, kedy v odvolaní uvádza, že: „Bolo preukázané, že pôžička 13.500,- eur na účel rekonštrukcie rodinného domu bola poskytnutá v čase, keď už žalobca (pozn. zrejme žalovaný) vyčerpal celý úver...“, avšak v konaní bol naopak vykonaný dôkaz, ktorý práve preukazuje, že žalovaný mal na účte v čase údajného poskytnutia pôžičky cca 7.000 eur, teda potreba pôžičky bola značne spochybnená.

32. V neposlednom rade žalovaný predložením mailovej komunikácie na pojednávaní dňa 9.8.2018 v konaní poukázal na zlú finančnú situáciu žalobcu s jeho manželkou v rozhodnom období, a teda žalobca, v konaní zaťažovaný dôkazným bremenom, nepreukázal, že disponoval v rozhodnom období čiastkou 13.500 eur, ale naopak, žalovaný nad rámec svojho procesného postavenia predložil dôkaz, z ktorého možno vyvodzovať, že danou čiastkou žalobca v rozhodnom období nedisponoval.

33. Je presvedčený, že na základe vykonaných dôkazov nebol nárok žalobcu preukázaný, preto i rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, zrozumiteľný a dostatočne logicky odôvodnený. Naopak odvolanie žalobcu, ako i celý priebeh predmetného konania, považuje výhradne za účelové a dezorientujúce súd s úmyslom privodiť si lepšie právne postavenie a bezdôvodne sa obohatiť. S poukazom na uvedené navrhuje, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Skalica zo dňa 9. augusta 2018 č. k. 5C/117/2014-218 potvrdil ako vecne správny a priznal žalovanému trovy konania a právneho zastúpenia v celom rozsahu.

34. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

35. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie sumy vo výške 13.500 eur spolu s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že dňa 24.03.2012 žalobca a žalovaný uzavreli zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 13.500 eur.

36. Vzhľadom k rozsahu odvolania zo strany žalobcu je predmetom prieskumu odvolacieho súdu posúdiť správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý žalobu žalobcu zamietol, nakoľko nemal preukázané uzatvorenie zmluvy o pôžičke a tiež reálne odovzdanie peňažných prostriedkov žalovanému.

37. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza

dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. K odvolacím námietkam žalobcu však udáva ešte nasledovné:

38. Žalobca v odvolaní namietal nesprávny procesný postup súdu, čím znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd rozhodol v rozpore s princípom právnej istoty a predvídateľnosti, rozhodnutie považuje za nedostatočne odôvodnené, nepreskúmateľné a zjavne arbitrálne tým, že žiadnym spôsobom nenaznačil stranám zmenu svojho skutkového a právneho posúdenia veci. Zároveň, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a žiadnym preskúmateľným spôsobom nevyhodnotil obsah výpovedí vypočutých svedkov.

39. Podľa čl. 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

40. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

41. Podľa § 181 ods. 2 CSP po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

42. Predbežné právne posúdenie veci má predovšetkým umožniť objektívnu predvídateľnosť následného súdneho rozhodnutia a vytvoriť priestor na prehodnotenie vlastnej procesnej pozície sporových strán, ich vecnú a efektívnu právnu argumentáciu, riadne subsumovanie skutkových tvrdení a dôkazných návrhov a pod. Ide o zásadný inštitút, ktorého účelom je zefektívnenie, zrýchlenie a zjednodušenie sporového konania, vrátane prevencie tzv. prekvapivých súdnych rozhodnutí. Súd takto formulovaným záverom nie je striktnie viazaný. Priamo obmedzený teda nemôže byť ani vlastným predbežným právnym posúdením veci. Ak sa však od neho chce zásadným spôsobom odkloniť, čo má bezprostredný vplyv aj na konečné súdne rozhodnutie, je v záujme právnej istoty nevyhnuté, aby v odôvodnení rozhodnutia s týmto odklonom náležite vysporiadal.

43. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že na pojednávaní dňa 20.10.2016 súd prvej inštancie uviedol, že v danom štádiu konania nárok žalobcu preukázaný nie je a v rámci postupu podľa § 181 ods. 2 CSP na pojednávaní dňa 04.05.2017 vyslovil, že pokiaľ žalovaný sponchybňuje výdavkový pokladničný doklad, dôkazné bremeno je na ňom (to je na žalovanom). Následne však bolo vykonané dokazovanie výsluchom manželky žalobcu N. M., ktorá uviedla, že nikdy nemala dopredu podpísané výdavkové pokladničné doklady ani od manžela ani od syna a tiež uviedla, že účtovníctvo žalobcu a žalovaného sa nachádza na polícii. Žalovaný na predmetom pojednávaní po výsluchu svedkyne žiadal vykonať dôkaz predložením účtovníctva firmy žalobcu za celé obdobie roku 2012 a to za účelom zistenia či bol výdavkový pokladničný doklad (predložený žalobcom ako dôkaz) účtovaný a aby bol porovnaný s ostatnými pokladničnými dokladmi na porovnanie vyplňovania týchto pokladničných dokladov. Žalobca na tento návrh žalovaného uviedol, že takýto dôkaz mohol navrhnúť už skôr, pričom poukázal na zásadu koncentrácie. Žalovaný svoj návrh na dokazovanie bližšie špecifikoval vo svojom podaní zo dňa 14.11.2017 s tým, že ním navrhnuté dôkazy žiadal vykonať aj z dôvodu, aby sa preukázala tá skutočnosť, že žalobca v dobe poskytnutia tvrdenej pôžičky nedisponoval touto čiastkou (na ktorú skutočnosť poukazoval už od začiatku).

44. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že napriek tomu, že súd prvej inštancie vyslovil predbežné právne posúdenie, ktoré svedčilo v prospech žalobcu, neskôr po výsluchu manželky žalobcu a návrhu žalovaného na vykonanie vyššie uvedeného dôkazu (pričom súd prvej inštancie predmetný návrh na vykonanie dokazovania pripustil), žalobca mohol predvídať aj možné iné právne posúdenie zo strany súdu. Súd prvej inštancie nebol povinný strany po vykonanom dokazovaní informovať o zmene svojho právneho posúdenia, vysporiadal sa s uvedeným v samotnom rozsudku. Uviedol, že žalovaný žiadal uvedené účtovníctvo spoločnosti R-MONT Holíč s.r.o. a účtovníctvo žalovaného predložiť za účelom preukázania zhodnosti štýlu a formy a spôsobu podpisovania výdavkových dokladov z jeho strany s tým, že takéto pokladničné doklady podpisoval bianko, t.j. bez toho aby boli v čase jeho podpisu vyplnené

čo sa týka dôvodu a dátumu. Žalobca a jeho manželka tieto doklady súdu ako dôkazy nepredložili a tým znemožnili žalovanému produkovať v tomto konaní dôkazy, ktoré môžu byť v jeho prospech. Znemožňovanie jednej strany sporu - žalobcu (a jeho manželky) druhej strane sporu produkovať v súdnom konaní dôkazy, nemôže byť v neprospech strany, v prospech ktorej má byť takýto dôkaz vykonaný.

45. Z obsahu spisového materiálu totiž vyplýva, že napriek tomu, že žalobca na pojednávaní 04.05.2017 tvrdil tú skutočnosť, že účtovníctvo spoločnosti R-MOND, s.r.o. manželka žalobcu nemá z dôvodu, že ho vydala polícii v súvislosti s trestným konaním, podľa správny OOPZ v Skalici zo dňa 09.04.2018 vyplýva, že spisový materiál vedený na OOPZ Holíč pod ČVS: ORP-336/HO-SI-2016 neobsahuje príjmové a výdavkové pokladničné doklady od spoločnosti R-MONT Holíč, s.r.o. za obdobie od novembra 2011 do apríla 2012, nakoľko konateľom spoločnosti nebolo predložené kompletne účtovníctvom za uvedené obdobie. Konateľ spoločnosti vydal 1 ks zakladača šedej farby s účtovníctvom firmy obsahujúci listinné doklady, príjmové a výdavkové listy za obdobie kalendárneho roka 2013 v počte listov 1 a N. M. za obdobie kalendárneho roka 2012 o celkovom počte listov 1-657, ktoré boli obom vrátené 07.11.2017. Napriek výzvam súdu na predloženie dôkazu navrhnutého žalovaným, žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní dňa 03.05.2018 uviedol, že žalobca účtovné doklady nemá k dispozícii.

46. Z vyššie uvedeného je nepochybné, že súd prvej inštancie síce stručne, ale výstižne uviedol, prečo zmenil svoj právny názor. Žalovaný od začiatku popieral existenciu pôžičky, tvrdil, že k jej uzatvoreniu nikdy nedošlo, žalobca nepreukázal, že žalovanou sumou 13.500 eur v čase 24.03.2012 disponoval a ani tým, že túto sumu reálne žalovanému odovzdal. Navrhnutým dôkazom sa snažil uvedené preukázať, napriek existencii listinného dôkazu predloženého žalobcom a výsluchom svedkov navrhnutými žalobcom. Nemožno preto tvrdiť o prekvapivom rozhodnutí, zvlášť potom, ako súd prvej inštancii na predložení predmetného účtovníctva trval.

47. Podľa ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Z citovaného zákonného ustanovenia teda vyplýva, že pre uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu takejto dohody je okrem označenia zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplynúť i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňazí). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. 6. 2010, sp. zn. 3 Cdo 325/2009)

48. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

49. Citované ustanovenie zakotvuje dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana konania, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana konania nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strana konania za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech.

50. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Žalovaný (dlžník) nie je procesným subjektom, ktorého by sa vyššie spomenuté procesné povinnosti netýkali; pokiaľ sa chce v konaní úspešne brániť. Teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. presúvaní dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a

dôkazného bremena medzi účastníkov konania v závislosti na aktuálnom stave (priebehu) konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22.9.2010, sp. zn. 3MCdo 6/2010). Otázkou splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy musí súd vždy riešiť so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci.

51. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil aj dôkazy, ktoré boli v konaní vykonané. Žalovaný od samého počiatku popieral existenciu akejkoľvek pôžičky od žalobcu i keď uznal, že podpis na výdavkovom pokladničnom doklade je jeho. Zdôvodnil to tým, že jeho matka robila vo firme účtovníctvo a keďže často chodieval na zahraničné cesty ako živnostník s otcom, z tohto dôvodu mame podpisoval čisté výdavkové doklady, ktoré slúžili hlavne na potvrdzovanie príjmov ako „odmena“ za prácu.

52. Už súd prvej inštancie konštatoval, že Zmluvou o pôžičke sa prenechávajú veci určené podľa druhu dlžníkovi na voľné nakladanie, na dohodnutú dobu a zároveň sa stanovuje povinnosť dlžníka, po dohodnutej dobe, veci určené podľa druhu vrátiť veriteľovi. Podstatnou náležitosťou obsahu takejto zmluvy je okrem označenia zmluvných strán predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplývať i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (v danom prípade peňazí). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Žalobca je preto v konaní povinný preukázať že došlo medzi ním a žalovaným k uzavretiu zmluvy - dohody o pôžičke 13.500 eur, že došlo k odovzdaniu tejto sumy pôžičky 13.500 eur z jeho strany žalovanému a že bol dohodnutý termín, do ktorého má byť pôžička splatená, t.j. že pohľadávka z pôžičky je splatná.

53. Žalobca namietal tú skutočnosť, že súd prvej inštancie úplne ignoroval obsah a význam svedeckých výpovedí N. M. a W. M., ktoré výslovne potvrdili skutočnosť, že skutočne prišlo k poskytnutiu pôžičky v sume 13.500,- eur. Naopak súd prvej inštancie jasne vo svojom rozhodnutí zhodnotil, prečo výpovede tak svedkyne N. M. ako aj W. M. považoval za nevierohodné, pričom tento dôkaz namietal aj samotný žalovaný. Pokiaľ ide o výdavkový pokladničný doklad, jeho hodnovernosť taktiež napadol žalovaný, pričom žalovaný svojím návrhom na dokazovanie (predloženie už vyššie spomínaného účtovníctva) malo za cieľ podporiť a preukázať jeho tvrdenia v tom, že v čase 24.3.2012 žalobca nedisponoval predmetnou čiastkou 13.500 eur a vyvrátiť tvrdenia žalobcu a svedkyne N. M. o neexistencii dopredu popodpisovaných príjmových a výdavkových pokladničných bločkov. Tu treba vychádzať aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 13/2009, v ktorom sa súd zaoberal otázkou tzv. negatívnej dôkaznej teórie, ktorú treba rešpektovať pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho ktorého účastníka. Ide o pravidlo, že neexistencia (niečoho) sa zásadne nepreukazuje. Od nikoho nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti.

54. Dôkazy predložené žalobcom na podporu jeho tvrdení o existencii zmluvy o pôžičke neboli dostatočné na jej preukázanie, ako aj na preukázanie reálneho poskytnutia peňažných prostriedkov žalobcom žalovanému, keď navyše žalobca zmaril vykonanie navrhnutého dôkazu žalovaným tým, že nepredložili účtovníctvo, ktoré súd prvej inštancie žiadal od žalobcu, čo nemožno dať na vrub žalovaného. Preto záver súdu prvej inštancie o nezvládnutí dôkazného bremena zo strany žalobcu bol správny.

55. Ďalšie odvolacie argumenty žalobu a tvrdenia (napr. o zavrženiahodnom správaní sa žalovaného k rodičom, o zriadení záložného práva k domu rodičov v R., o pomoci otca s nadobudnutím a rekonštrukciou rodinného domu žalovaného) nemohli zvrátiť rozhodnutie odvolacieho súdu, preto sa odvolací súd nimi nezaoberal.

56. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiaca úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Prítom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

57. Súd prvej inštancie túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje. Podľa názoru odvolacieho súdu, žalobca nepreukázal ani uzatvorenie zmluvy o pôžičke so žalovaným a ani reálne odovzdanie peňazí žalovanému.

58. Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako i v súvisiacom osobitne nenapadnutom výroku o trovách konania ako vecne správny, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

59. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 -A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

60. Žalovaný má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaný bol v odvolacom konaní vo veci samej v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

61. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).